

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 15 czerwca 1950 r.

w sprawie ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Towarzystwo Wiedzy Powszechnej — (TWP)“.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1950 r. o uznaniu „Towarzystwa Wiedzy Powszechnej — (TWP)“ za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191) ogłaszam w załączniku do niniejszego obwieszczenia statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Towarzystwo Wiedzy Powszechnej — (TWP)“.

PREZES RADY MINISTRÓW **Józef Cyrankiewicz**

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1950 r. (poz. 825).

STATUT

stowarzyszenia „Towarzystwo Wiedzy Powszechnej — (TWP)“.

I.**Nazwa, siedziba i teren działania.**

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Towarzystwo Wiedzy Powszechnej — (TWP)“ i w dalszych paragrafach niniejszego statutu będzie zwane w skrócie „Stowarzyszeniem“.

§ 2. 1. Terenem działalności Stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska.

2. Stowarzyszenie może ponadto — stosownie do miejscowych przepisów prawnych — działać zagranicą wśród ludności polskiej.

§ 3. Siedzibą Stowarzyszenia jest m. st. Warszawa.

§ 4. Stowarzyszenie ma prawo zakładania oddziałów terenowych w każdym województwie.

II.**Charakter Stowarzyszenia, cele i środki działania.**

§ 5. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną i jest uznane za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

§ 6. Celem Stowarzyszenia jest:

- a) popularyzacja zdobyczy nauki i techniki oraz upowszechnienie kultury,
- b) propagowanie książki i czytelnictwa,
- c) zaopatrywanie organizacji masowych w popularne wydawnictwa naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy.

§ 7. Stowarzyszenie realizuje swe cele przez:

- a) prowadzenie akcji odczytowej z zagadnień nauki, kultury i techniki,
- b) organizowanie imprez literacko-artystycznych (wieczorów autorskich, recytacji i prelekcji literackich, zespołów żywego słowa itp.),
- c) redagowanie wydawnictwa popularno-naukowego p. n.: „Wiedza Powszechna“,
- d) wydawanie miesięcznika p. n. „Wiedza i Życie“ i innych czasopism, związanych z działalnością Stowarzyszenia,
- e) prowadzenie wszelkiej innej działalności, zmierzającej do osiągnięcia celów, wymienionych w § 6.

§ 8. Stowarzyszenie może przyjmować zapisy i darowizny oraz nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy bez ograniczeń i bez potrzeby uzyskiwania zezwoleń, przewidzianych w przepisach specjalnych regulujących sprawy zapisów i darowizn oraz sprawy nabywania majątków przez osoby fizyczne i prawne.

§ 9. Stowarzyszenie używa pieczęci okrągłej z napisem: „Towarzystwo Wiedzy Powszechnej — (TWP)“.

III.**Członkowie.**

§ 10. Członkiem Stowarzyszenia może być:

- a) każda organizacja społeczna i stowarzyszenie naukowe, techniczne, literackie lub artystyczne, oraz
- b) każdy aktywny działacz kulturalno-oświatowy.

§ 11. Członkostwo nabywa się przez złożenie deklaracji przystąpienia do Stowarzyszenia i przyjęcie przez Zarząd Główny.

§ 12. Członek obowiązany jest:

- a) współdziałać w realizacji zadań Stowarzyszenia,
- b) regularnie płacić składki członkowskie, ustalone przez Zarząd Główny.

§ 13. Członek ma prawo:

- a) uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu przez upoważnionych delegatów (§ 10 lit. a) lub osobiście (§ 10 lit. b) z prawem stawiania wniosków, głosowania i wykonywania czynnego i biernego prawa wyborczego,

b) korzystać z wyników pracy Stowarzyszenia, jego świadczeń i urządzeń w ramach obowiązujących regulaminów.

§ 14. 1. Członkostwo gaśnie przez:

- a) likwidację Stowarzyszenia lub organizacji będącej członkiem,
- b) śmierć członka,
- c) dobrowolne wystąpienie, zgłoszone na piśmie Zarządowi Głównemu,
- d) wydalenie na skutek działania na szkodę Stowarzyszenia.

2. Wydalenie członka następuje na mocy uchwały Zarządu Głównego.

IV.

Władze Stowarzyszenia.

§ 15. Władzami Stowarzyszenia są:

- a) Walne Zgromadzenie,
- b) Zarząd Główny,
- c) Główna Komisja Rewizyjna.

V.

Walne Zgromadzenie.

§ 16. Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zgromadzenie członków, które powinno odbywać się każdego roku.

§ 17. 1. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

- a) przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdania ogólnego i finansowego Zarządu Głównego z działalności Stowarzyszenia za rok ubiegły,
- b) uchwalenie planu działalności i budżetu Stowarzyszenia na rok następny,
- c) wybór Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej,
- d) inne sprawy przedłożone przez Zarząd Główny.

2. Uchwała o planie działalności i budżetu Stowarzyszenia wymaga zatwierdzenia Komisji Głównej dla Spraw Kultury przy Radzie Ministrów.

§ 18. 1. W Walnych Zgromadzeniach uczestniczą członkowie bądź przez swych upoważnionych delegatów (§ 10 lit. a), bądź osobiście (§ 10 lit. b).

2. Delegaci każdego stowarzyszenia lub organizacji społecznej będącej członkiem Stowarzyszenia posiadają tyle głosów, ile tysięcy członków posiadało stowarzyszenie lub organizacja na dzień i stycznia tego roku, w którym odbywa się Walne Zgromadzenie.

3. Stowarzyszenie lub organizacje liczące mniej niż 1000 członków oraz osoby fizyczne posiadają po jednym głose.

4. Zarząd Główny może zapraszać przedstawicieli instytucji i organizacji społecznych nie będących członkami Stowarzyszenia z prawem głosu doradczego.

§ 19. 1. Zarząd Główny może ponadto zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dla omówienia spraw specjalnych. Zarząd Główny obowiązany jest zwołać Nadzwyczajne Zgromadzenie na żądanie władzy nadzorczej, Komisji Rewizyjnej lub na wniosek podpisany przez najmniej 1/3 członków.

2. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powinno odbyć się najpóźniej w miesiąc od daty wpłynięcia żądania lub wniosku.

3. Przedmiotem obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinny być sprawy wysunięte przez jego inicjatorów.

§ 20. Zawiadomienia wraz z porządkiem obrad powinny być wysyłane pisemnie do członków przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem Zgromadzenia. W ten sposób zwołane Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę obecnych członków.

§ 21. 1. Zgromadzeniem kieruje przewodniczący, powołany przez uczestników Zgromadzenia.

2. Przewodniczący powołuje sekretarza Zgromadzenia.

3. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem spraw dotyczących zmiany statutu, rozwiązania Stowarzyszenia oraz odwołania członków Zarządu Głównego przed upływem kadencji urzędowania, do czego wymagana jest większość 2/3 głosów.

4. Z Walnego Zgromadzenia powinien być spisany protokół w oddzielnie na to przewidzianej książce protokółów i podpisany przez przewodniczącego i sekretarza Zgromadzenia.

VI.

Zarząd Główny.

§ 22. Zarząd Główny składa się z 11 członków i 2 zastępców, wybranych przez Walne Zgromadzenie na przeciąg 1 roku.

§ 23. 1. Zarząd Główny na pierwszym swym posiedzeniu wybiera z grona swych członków Prezesa, 2 Wiceprezesów, Skarbnika i Sekretarza, którzy stanowią Prezydium Zarządu Głównego.

2. Plenarne zebrania Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

3. Stowarzyszenie reprezentuje na zewnątrz Prezes lub Wiceprezes Zarządu Głównego.

4. Do ważności pism Zarządu Głównego wymagany jest podpis jego Prezesa lub Wiceprezesa oraz Sekretarza pod pieczęcią Stowarzyszenia.

5. Zarząd Główny może zlecić innym osobom podpisywanie bieżących pism Stowarzyszenia.

§ 24. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- a) kierowanie pracami Stowarzyszenia,
- b) dysponowanie majątkiem Stowarzyszenia w granicach, określonych budżetem, z zachowaniem przepisu § 28,
- c) wydawanie instrukcji i regulaminów wewnętrznych,
- d) opracowywanie planu pracy i budżetu,
- e) zwoływanie Walnych Zgromadzeń,
- f) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- g) inne sprawy związane z działalnością Stowarzyszenia a nie zastrzeżone właściwością innych władz.

VII.

Główna Komisja Rewizyjna.

§ 25. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 5 osób, wybieranych na Walnym Zgromadzeniu spośród członków Stowarzyszenia na przeciąg 1 roku.

§ 26. Komisja wybiera z grona swych członków przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

§ 27. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy badanie i opiniowanie działalności Zarządu Głównego, w szczególności badanie ksiąg rachunkowych pod względem formalnym i rzeczowym oraz stawianie wniosków na Walnych Zgromadzeniach o udzielenie Zarządowi Głównemu absolutorium.

§ 28. Nabycie, sprzedaż, wydzierżawianie i oddawanie w zastaw nieruchomości przez Zarząd Główny wymagają zasięgnięcia opinii Głównej Komisji Rewizyjnej.

VIII.

Oddziały terenowe Stowarzyszenia.

§ 29. Wojewódzkie oddziały organizacji społecznych i stowarzyszeń będących członkami Stowarzyszenia oraz członkowie - osoby fizyczne, zamieszkałe na terenie województwa, tworzą terenowe oddziały Stowarzyszenia. Działalność oddziału rozciąga się na obszar województwa.

§ 30. Organami terenowego oddziału Stowarzyszenia są:

- a) Wojewódzka Rada Społeczna,
- b) Zarząd Wojewódzki.

§ 31. Wojewódzką Radę Społeczną stanowią przedstawiciele wojewódzkich oddziałów organizacji społecznych i stowarzyszeń, będących członkami Stowarzyszenia, oraz członkowie - osoby fizyczne, zamieszkałe na terenie województwa.

§ 32. Do zakresu działania Wojewódzkiej Rady Społecznej należy:

- a) ustalanie wytycznych pracy Zarządu Wojewódzkiego,
- b) kontrolowanie działalności Zarządu Wojewódzkiego pod względem zgodności z tymi wytycznymi i z planem działalności Stowarzyszenia oraz pod względem prawidłowości i rzetelności gospodarki,
- c) wysuwanie kandydatów na członków Zarządu Wojewódzkiego.

§ 33. Regulamin działania Wojewódzkiej Rady Społecznej określa Zarząd Główny.

§ 34. Zarząd Wojewódzki składa się z 5 członków i 2 zastępców, powołanych przez Zarząd Główny na wniosek właściwej Wojewódzkiej Rady Społecznej.

§ 35. 1. Zarząd Wojewódzki na pierwszym swym posiedzeniu wybiera z grona swych członków prezesa, sekretarza i skarbnika.

2. Posiedzenia Zarządu Wojewódzkiego odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na miesiąc.

3. Stowarzyszenie reprezentuje na zewnątrz na terenie województwa prezes Zarządu Wojewódzkiego.

4. Do ważności pism Zarządu Wojewódzkiego wymagany jest podpis jego prezesa oraz sekretarza pod pieczęcią oddziału Stowarzyszenia.

§ 36. Do zakresu działania Zarządu Wojewódzkiego należy:

- a) kierowanie pracami Stowarzyszenia na terenie województwa,
- b) dysponowanie funduszami Stowarzyszenia w granicach określonych budżetem i zgodnie ze zleceniami Zarządu Głównego,
- c) sprawy zlecone przez Zarząd Główny.

IX.

Fundusze.

§ 37. Na fundusze Stowarzyszenia składają się:

- a) dochody z wydawnictw i imprez,
- b) subwencje i dotacje udzielane przez Państwo oraz organizacje społeczne i zawodowe,
- c) dochody z innych źródeł.

§ 38. W zakresie gospodarki funduszami Stowarzyszenia jest podporządkowane Prezydium Rady Ministrów.

§ 39. Rachunkowość powinna być prowadzona zgodnie z zasadami księgowości.

§ 40. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

X.

Rozwiązanie i likwidacja Stowarzyszenia.

§ 41. 1. O rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku w razie rozwiązania postanowi Rada Ministrów.

2. W tym przypadku Prezes Rady Ministrów wyznacza likwidatora Stowarzyszenia.

XI.

Przepis przejściowy.

§ 42. Zebranie założycielskie wyłania pierwszy Zarząd Główny i pierwszą Główną Komisję Rewizyjną. Kadencja tych władz trwa do pierwszego Walnego Zgromadzenia.